

[Bording.]

finder ganske ubetimeligt for Øjeblikket. Man ønsker jo, at Udstykningsforeningerne ogsaa skal virke i de tyndtbefolkede Egne i det øvrige Land; naar der ligger en Række store Herregaarde, saa regner jeg ogsaa det for en tyndtbefolkede Egn, og saa er det ønskeligt ogsaa heroppe at tilstræbe en yderligere Udstykning og en tættere Befolkning. Men saa kan man ikke forlange, at de heroppe skal finde sig tilfredse med at betale 5½ pCt. i 2den Prioritet af deres Laan, medens man i Sønderjylland kan nøjes med at betale 4½ pCt.

Angaaende det Spørgsmaal, hvilke Ting der er kommet længst ned i Forhold til Prisniveauet i 1914, vil jeg gerne sige til den højtærede Landbrugsminister, at det er nok muligt, at han visse Steder kan faa Jord til samme Pris som i 1914, men i mangfoldige Tilfælde vil det være umuligt. Derom vidner jo de Vanskeligheder, Udstykningsforeningerne har ved at købe Jord til en rimelig Pris, ikke fordi den er mere værd, men fordi den er overkapitaliseret. Det er umuligt at faa fat i den, fordi Prioritetshaverne ikke vil give Afkald paa den. — Til Spørgsmaalet, om jeg kan nævne Ting, der er faldet lige saa meget i Pris som Jord, vil jeg gerne sige, at der ingen Tvivl er om, at Kunstgødning ligger paa samme Niveau eller i alt Fald nogenlunde paa samme Niveau som i 1914.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg indrømmer det ærede Medlem Hr. Bording, at det er ganske rigtigt, at Kunstgødning netop i Aar er gaaet ned, saaledes at den staar paa samme Maade som Jordprisen i Niveau med 1914. Jeg skal gerne anerkende, at der er en Ting, som ikke er for dyr. Blot vi havde nogle flere af de Ting, der betyder noget, nede i samme Prisniveau! Derimod synes jeg ikke, det ærede Medlem var heldig i sin Sammenligning med Hensyn til den Rentefod, der skal betales. Det er et helt andet Øjemed, der her er Tale om at anvende Pengene til. Naar Udstykningsforeningerne ikke har kunnet udrette noget, er det, fordi det overhovedet er umuligt at drive Udstykningsvirksomhed og oprette nye Brug med de nuværende høje Byggeomkostninger, uden at Staten giver Tilskud, som det sker gennem Lovgivningen. Men dette viser jo, hvor urimelige Byggeomkostningerne her i Landet er i Øjeblikket.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Bording har Ordet for en kort Bemærkning.

Bording: Naar man nu kan opføre et Statshusmandsbrugs Bygninger for 9 000—10 000 Kr., saa kan man dog ikke sige, at det er saa forfærdelig høj en Pris i Forhold til andre Ting. Og angaaende Spørgsmaalet om det uretfærdige i den forskellige Rentefod vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister: hvad berettiger til, at en Gaardmand nede i Sønderjylland kan købe et Stykke Jord og opføre en lille Gaard til 25 000—30 000 Kr.s Værdi og kan faa et dobbelt saa stort Laan af Staten i 2den Prioritet og til 4½ pCt. Rente, medens heroppe en ung Gaardmand, der ønsker at faa et Stykke Jord gennem Udstykningsforeningerne og ønsker at laane af Staten en saadan 2den Prioritet, kun faar det halve Beløb, 4 000—5 000 Kr., og skal betale 1 pCt. mere i Rente?

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det ærede Medlem forbavser mig. Da jeg ikke tror, der er noget i Vejen med hans Begreb og hans Kendskab til disse Forhold, saa ved han jo meget godt, at det, der er Tale om i Sønderjylland, det er Oprettelse af nye Brug, hvor der skal bygges nye Bygninger. Hvad Udstykningsforeningerne vil anvende Pengene til — ja, det er jo i Regelen en Stamparcel, der udstykkes, men det har i hvert Fald aldrig været Meningen, at man vilde give Statsstøtte til Oprettelse af Gaardmandsbrug. Det er en helt ny Tanke, det ærede Medlem her udkaster. Hvis det er det, han ønsker, at vi skal give billige Laan til Oprettelse af Gaardmandsbrug, skal jeg være villig til at overveje det med det ærede Medlem, men jeg tror nu ikke, vi skal gaa videre, end vi er kommet, for hvis det skal fortsætte med de nuværende Omkostninger ved Oprettelse af nye Brug, og vi saa vil forcere ved at give Statspenge, kommer vi aldrig ud af de Tilstande, vi er inde i. Vi maa i hvert Fald have Priserne ned, inden vi giver ekstraordinær Støtte til Oprettelse af Gaardmandsbrug.

Naar noget saadant er foreslaaet for de tyndt befolkede Egne, saa er det af Grunde, som er omtalt ved forrige Sags Behandling, og som jeg derfor ikke behøver at gentage. Der kan jo godt være Tale om, at der findes tyndt befolkede Egne ogsaa i det ærede Medlems Hjemland, i Jylland, det kunde tænkes, det behøver ikke at være udelukkende i Sønderjylland; men naar der skal foregaa en særlig stærk Udstykning i en Egn, er det heldigt, at det ikke er akkurat den samme Type alt sammen, derfor tager vi de smaa Gaardmandsbrug med; ellers har